



Druhá světová válka

Tato prezentace byla vypracována v rámci projektu Inovace výuky společenských věd. Registrační číslo: CZ.1.07/1.1.04/03.0045

Akce těsně před 2. SV

Evropa:

r. 1935 – útok Italů na Habeš

r. 1936 – Němci obsazují Porýní

r. 1936 – 1939 – Španělská obč. válka

r. 1938 – anšlus Rakouska (březen)

r. 1938 - české Sudety (říjen)

r. 1939 - přístav Klaipeda (Memel) - Litva

r. 1939 – rozbití ČSR

7. 4. 1939 – Itálie obsadila Albánii

Japonsko

r. 1932 – 1945

Mandžusko

r. 1938 – Chasan

r. 1939 – Chalkin gol

duben 1941 – pakt

O neútočení se SSSR





1. 9. 1939 – přepadení Polska

3. 9. 1939 – Francie a VB - **válka vsedě** (= podivná válka, dopisová válka)



Bundesarchiv, Bild 146-1979-056-18A
Foto: Sönke, Hans | 1. September 1939

Nadšení němečtí vojáci strhávají Polskou hraniční závoru

SSSR

- 17. 9. 1939 – Polsko**
- anexe Litvy, Lotyšska, Estonska**
- listopad 1938 –**
- březen 1939 – zimní válka s Finskem**



Finské lyžařské jednotky

9. 4. 1940 – Dánsko, Norsko



Němečtí vojáci stoupají do kopce v Norsku jižně od Bagn

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:German_forces_climbing_a_very_step_road_just_south_of_Bagn.jpg

9. 4. – 8. 6. 1940 – bitva o Narvik



Air view of Narvik from the north-west

North Telegrambyrå

Vidkun Quisling



<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:QuislingOslo1942.jpg>

10. 5. 1940 - Benelux

Britští a francouzští zajatci v Dunkerque



22. 6. 1940 – Compiègne kapitulace Francie



<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Deutschesoldatenvordemarcdetriomphe1940.jpg>

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_183-H28708,_Paris,_Eifelturm,_Besuch_Adolf_Hitler.jpg

Henri Philippe Benoni Omer Joseph Pétain

Vichy



Charles André Joseph

Marie de Gaulle

Svobodní Francouzi



13. 8. 1940 – Den orla – počátek bitvy o Británii



[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Battle of britain air observer.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Battle_of_britain_air_observer.jpg)

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Spitfire IIA P7666.jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Spitfire_IIA_P7666.jpg)

Duben 1941 – Řecko a Jugoslávie



Operace Barbarossa – plán útoku - 22. 6. 1941





Němečtí vojáci deroucí si cestu plání
kdesi v SSSR

Sovětsí vojáci odvádění do zajetí
(1941)



http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_101I-209-0090-28,_Russland-Nord,_Infanterie_und_Panzer_35t.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Russian_POW_%281941%29.jpg

Obležení Leningradu (8. září 1941 - 18. leden 1944)



Deník 11 leté **Tatiany Savičevové**, která psala o úmrtí členů své rodiny a kamarádů





Moskva (30. září 1941- prosinec – jaro 1942)





Dvojice Němců na stráž
- prosinec 1941



Protitankové zátarasy v Moskvě

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Protivotankovy_yozh_02_1941.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Soldiers_on_guard_in_December_1941_to_the_west_of_Moscow.jpg

Bitva u Stalingradu (podzim 1942 – 2. 2. 1943)



**Friedrich Wilhelm Ernst
Paulus**

- velitel 6. armády





Němci razící si cestu ruinami Stalingradu



Sovětský pěšáci při krvavém střetu



Němečtí zajatci (1943)

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:German_pows_stalingrad_1943.jpg

Bitva v Kurském oblouku (resp. Bitva u Kurska, Operace Citadela) – 4. 7. – 22. 7. 1943





http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Kursk_-_German_Tanks.jpg

Východní fronta (srpen 1943 až prosinec 1944)



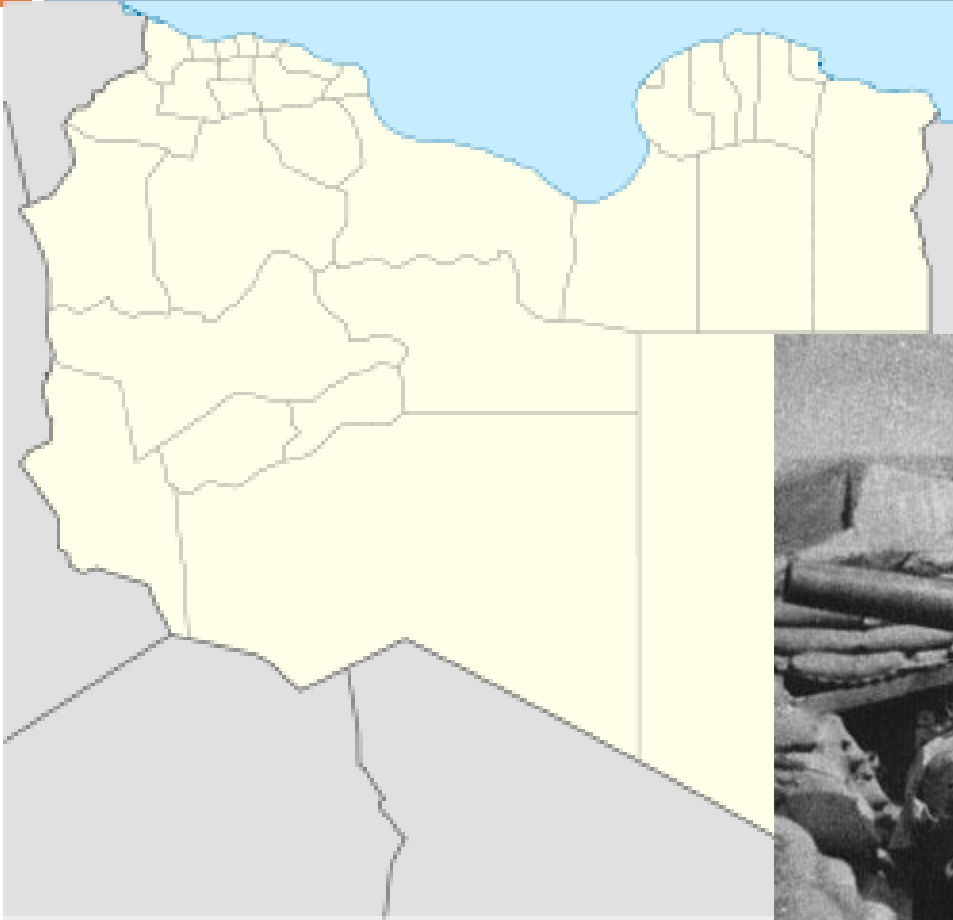
Východní fronta (leden - květen 1945)



Druhá světová válka v Africe (Africká kampaň, Pouštní válka) — 10. 6. 1940 – 16. 5. 1943



Tobruk



Afrikakorps



Erwin Rommel – Pouštní liška



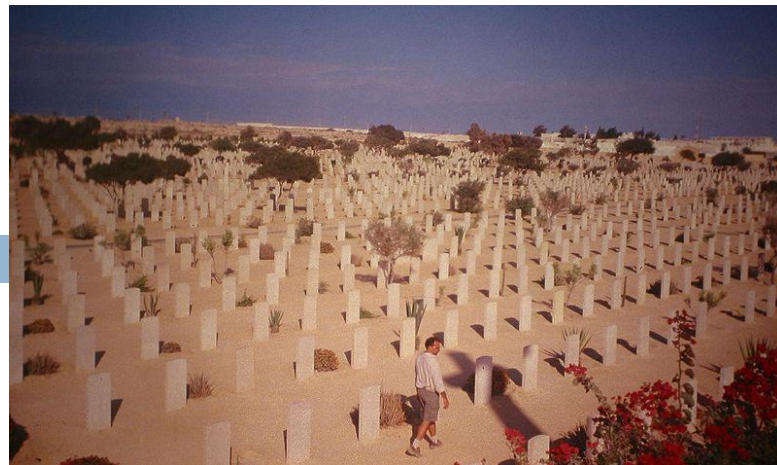
Bernard Montgomery, vrchní velitel britských sil



El Alamein (říjen 1942)



Válečný hřbitov Commonwealthu v El Alameinu



<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Alamein2.jpg>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:1stAlameinBritDefense.jpg>

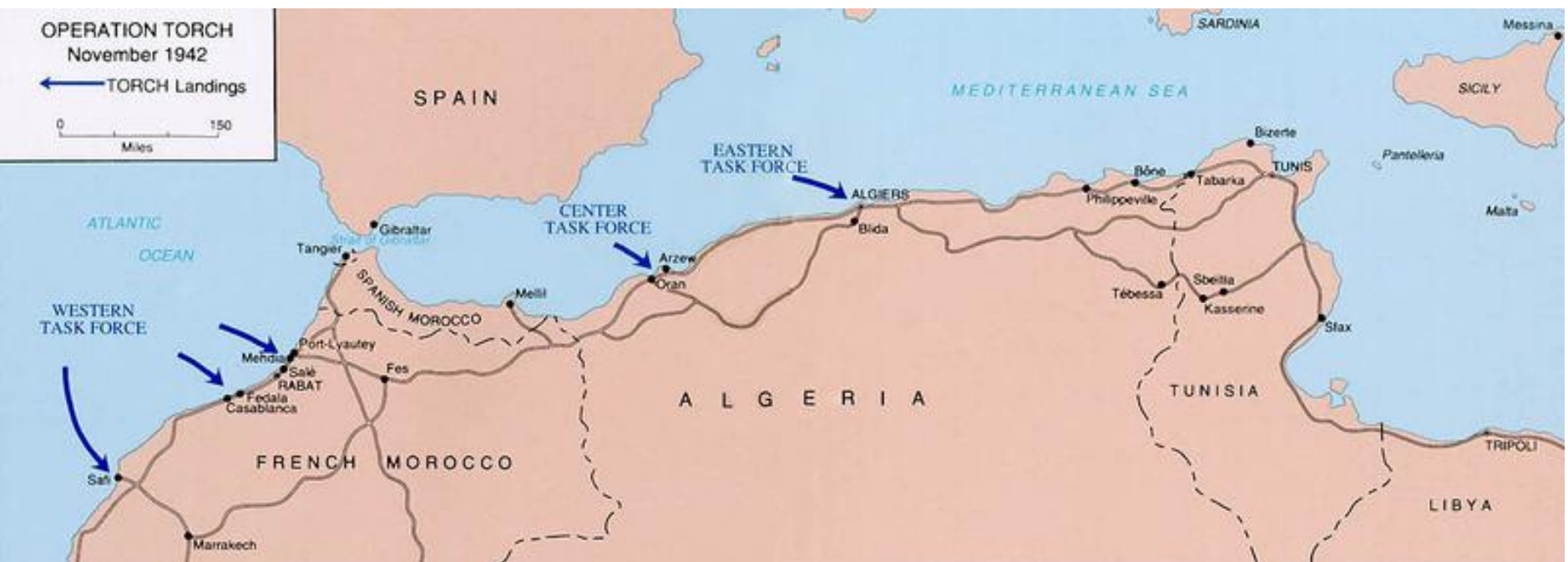
Operace Torch (=Pochodeň) – 8. listopadu 1942

Oran – Alžír –Casablanca

Dwight Eisenhower



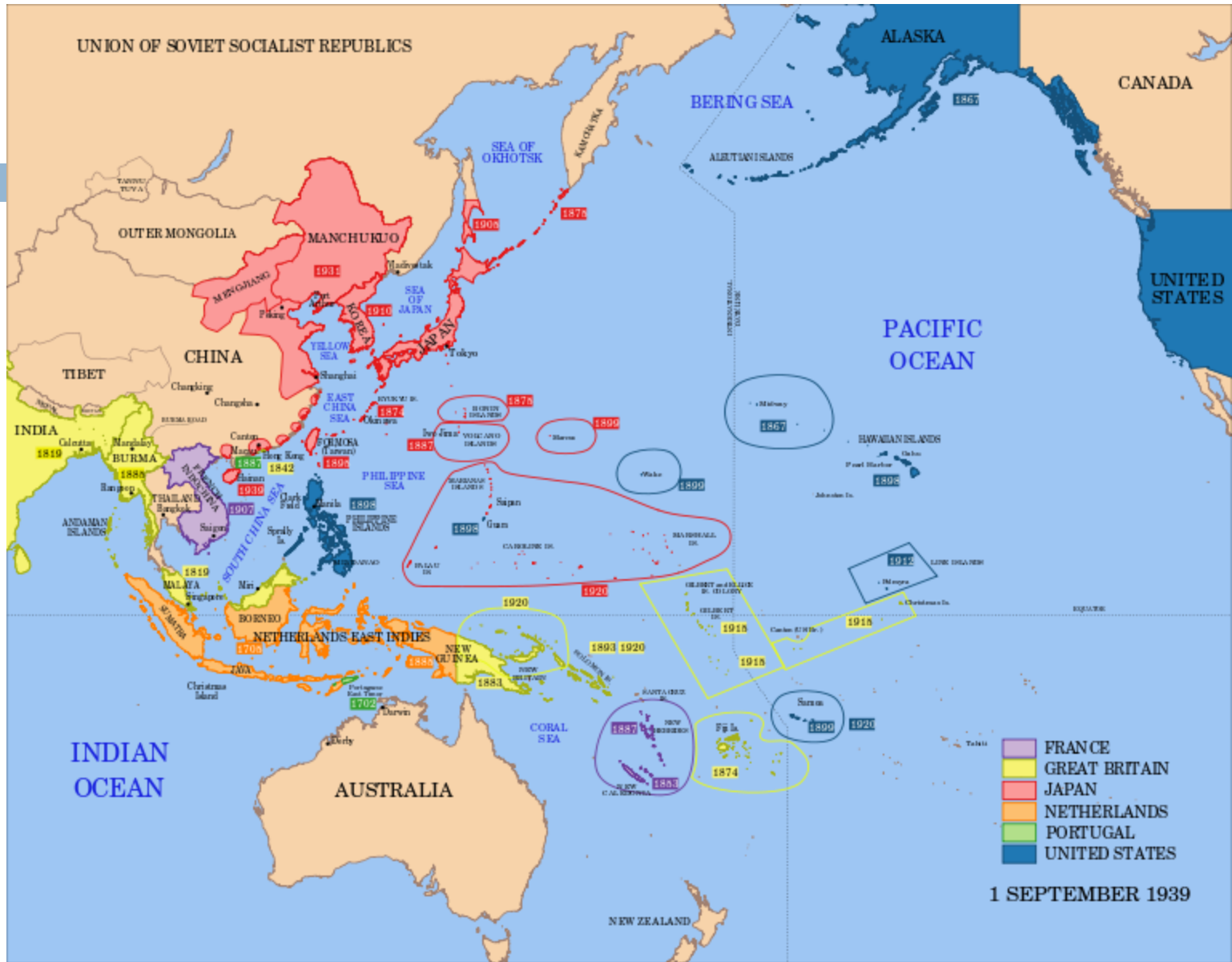
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Torch-troops_hit_the_beaches.jpg



Operace Torch - místa vylodění Spojenců

Válka v Tichomoří

- začala **7. července 1937** druhou **čínsko-japonskou válkou**
- rozrostla se **7. prosince 1941** japonským útokem na **Pearl Harbor**
- Skončila japonskou kapitulací **2. září roku 1945**
- Byl to ozbrojený konflikt, který přímo zasáhl 3 kontinenty (Asie, Severní Amerika a Austrálie) a 2 oceány (Tichý a Indický)



1 SEPTEMBER 1939

7. 12. 1941 – Pearl Harbor




Admirál Isoroku Jamamoto





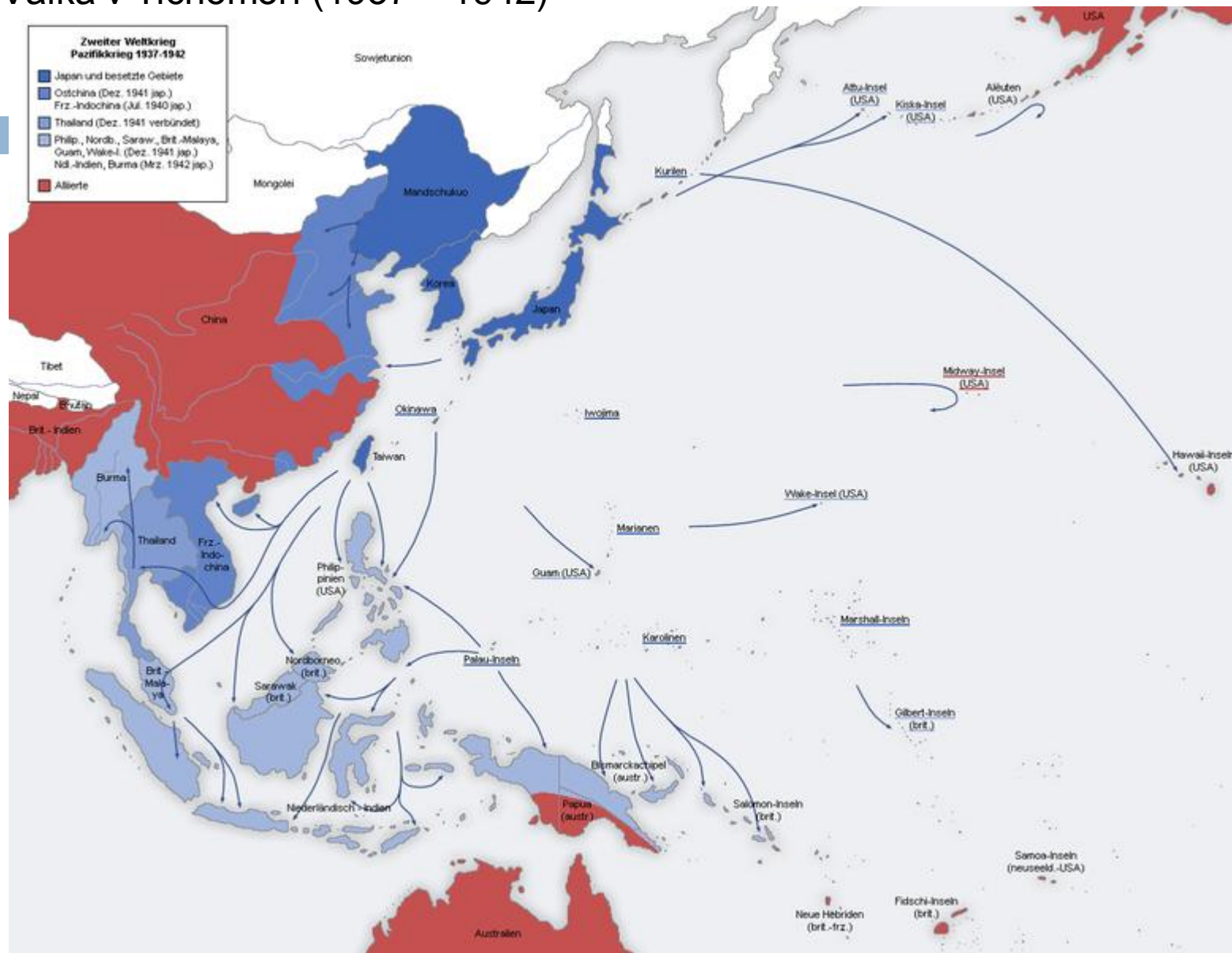
Japonské úderné letecké svazy pripravené k útoku



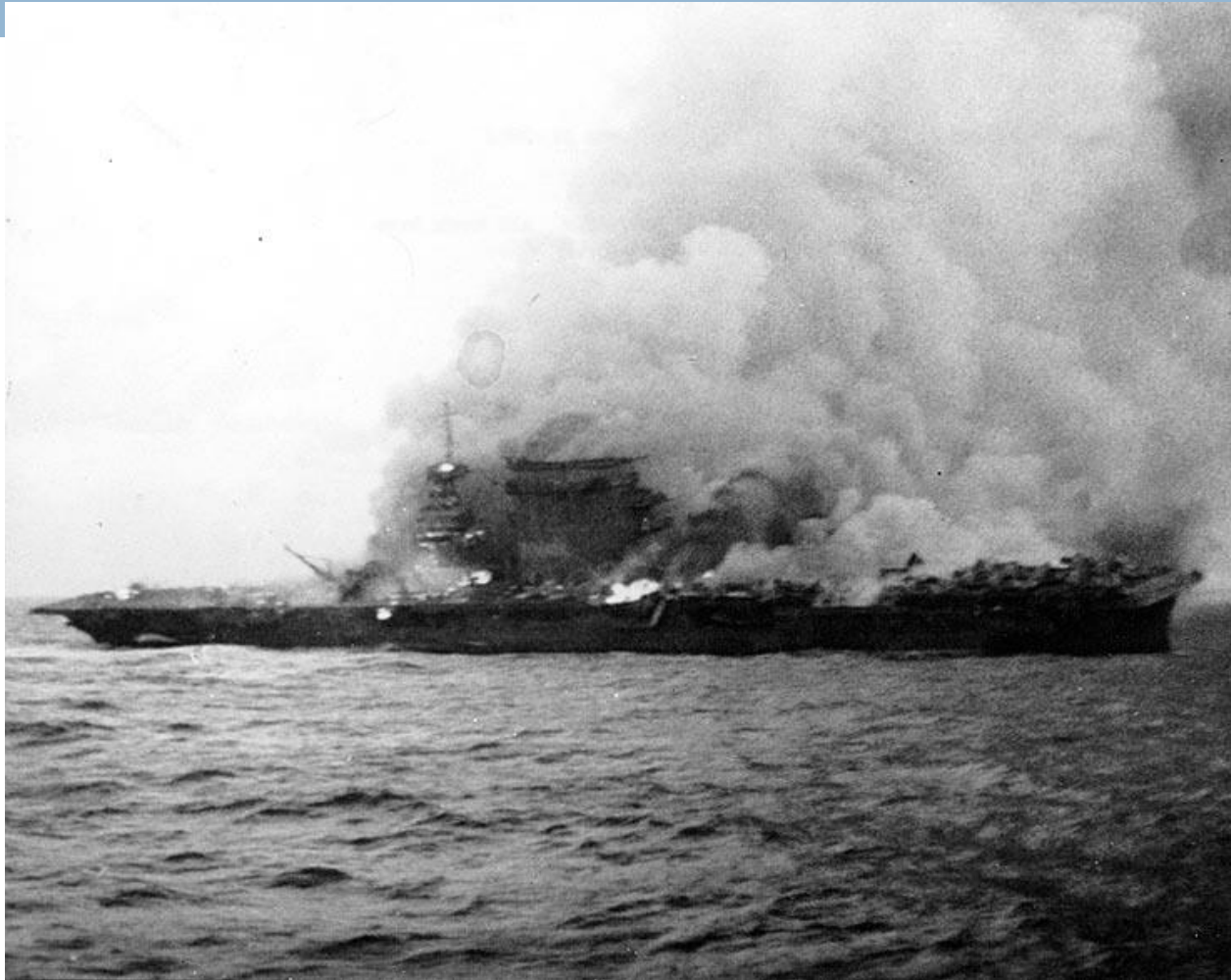
Téhož dne došlo k zničujícímu náletu japonských letadel proti filipínským letištím.

Při něm bylo zničeno 3/4 amerických stíhaček a 1/2 amerických bombardérů. Téhož dne došlo k prvním náletům na **Hongkong a Singapur.**

Válka v Tichomoří (1937 – 1942)

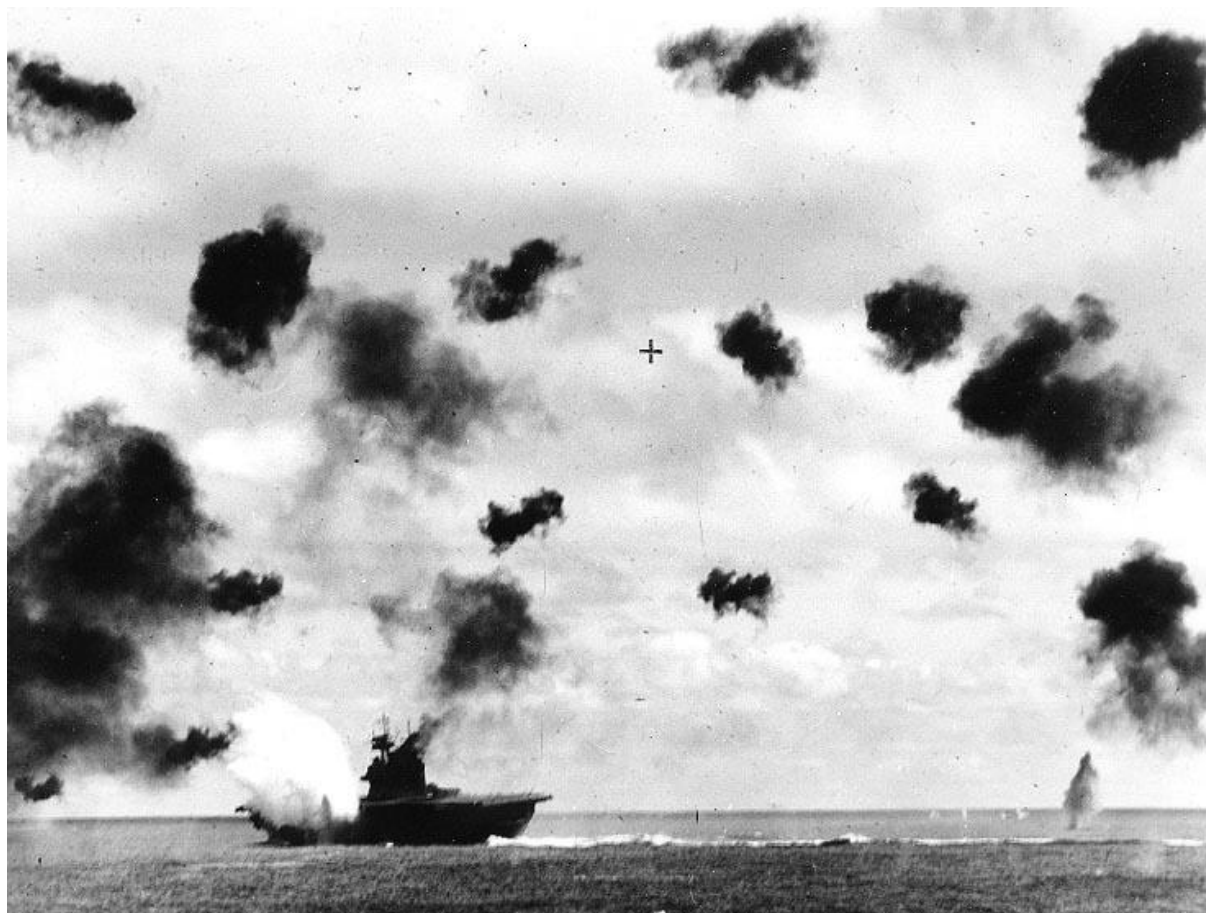


Květen 1942 – bitva v Korálovém moři



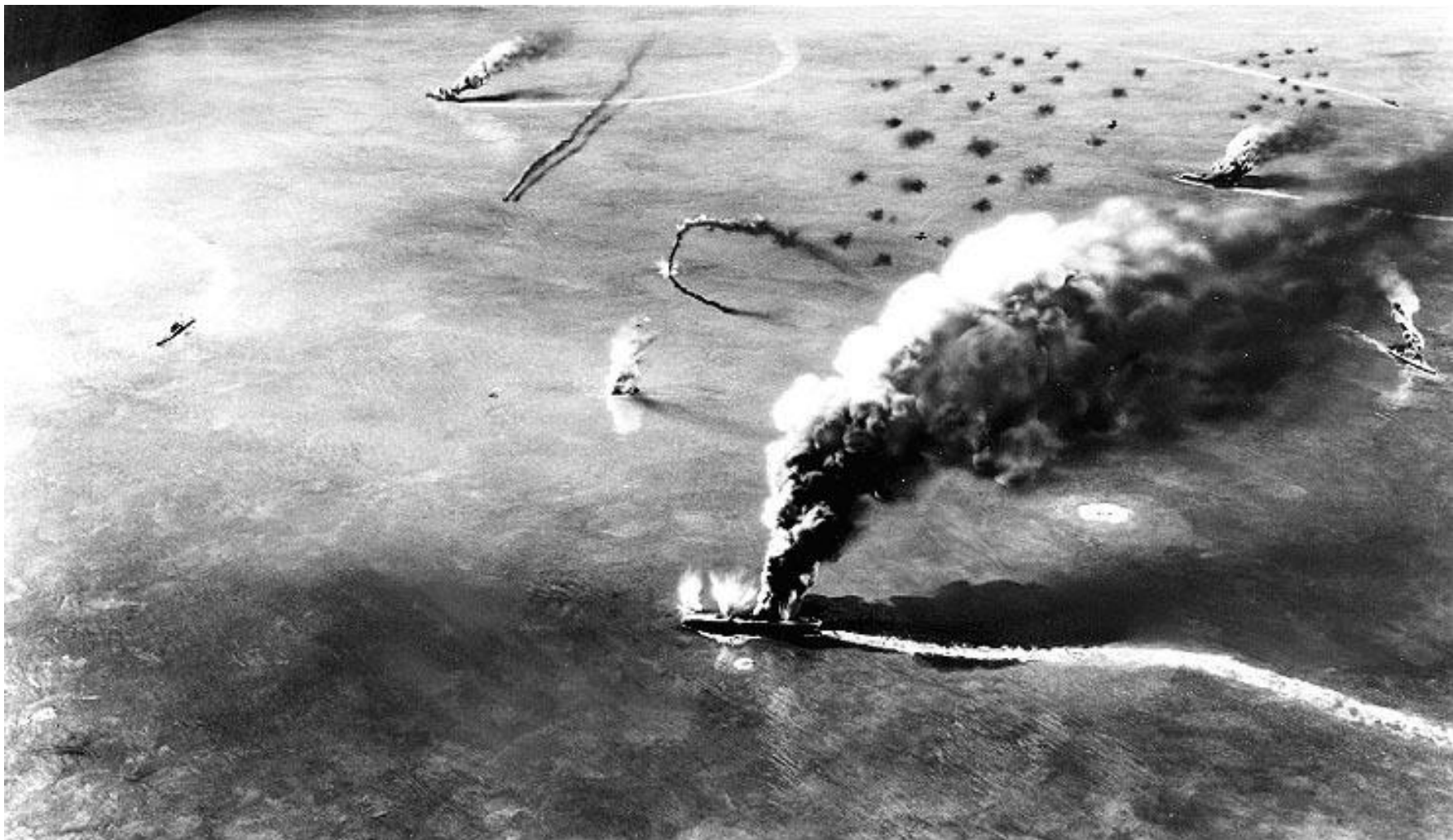
Hořící *USS Lexington* během bitvy v Korálovém moři

Bitva o Midway (3. 6. – 7. 6. 1942)



USS *Yorktown* zasažen leteckým torpédem

Pohled na poškozené letadlové lodě Japonců *Sorjú*, *Akagi* a *Kaga*



Bitva u Guadalcanalu (13.11. 1942 – 7. 2. 1943)

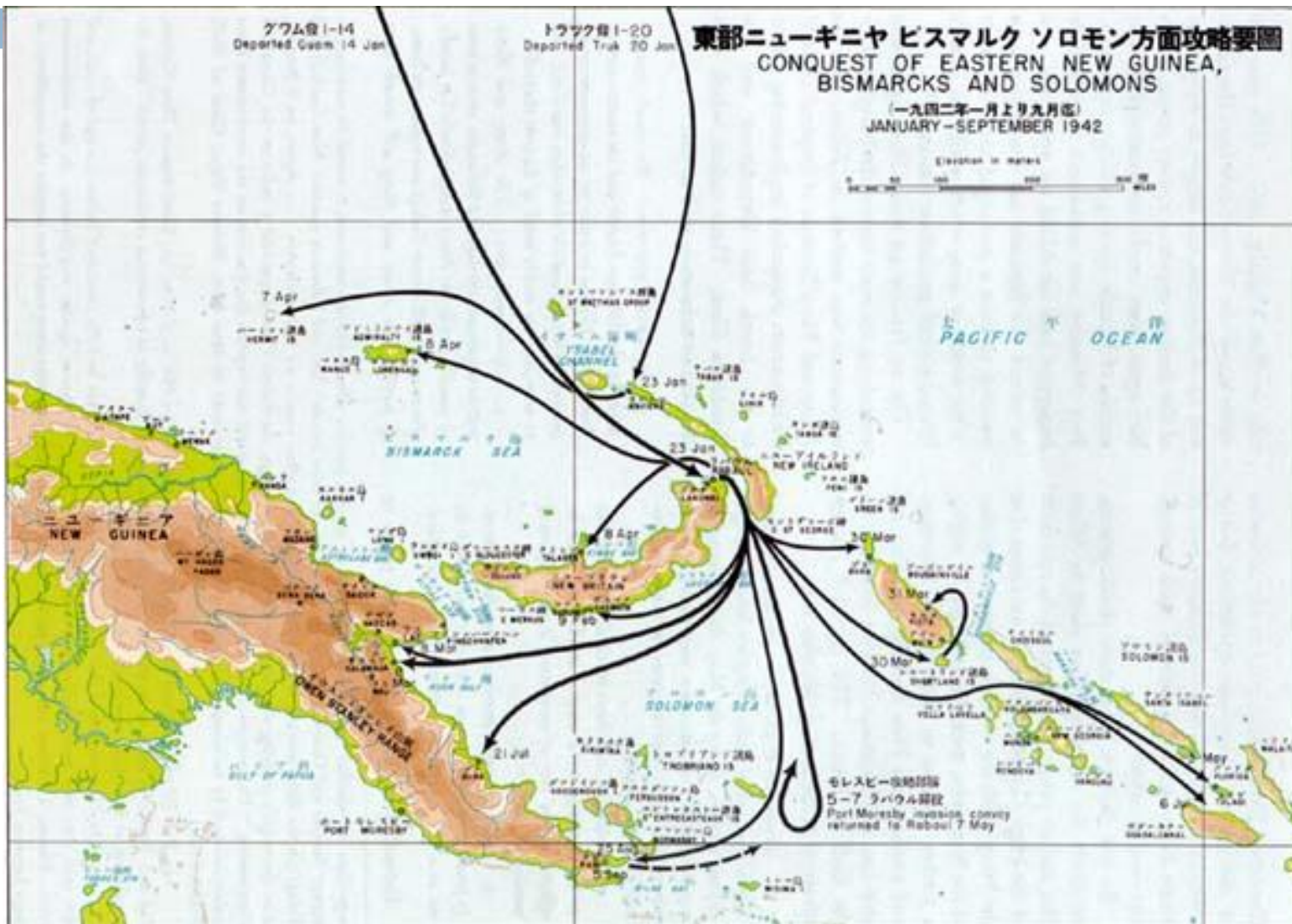


Stoupající kouř po dopadu dvou sestřelených japonských letadel 12. listopadu 1942.

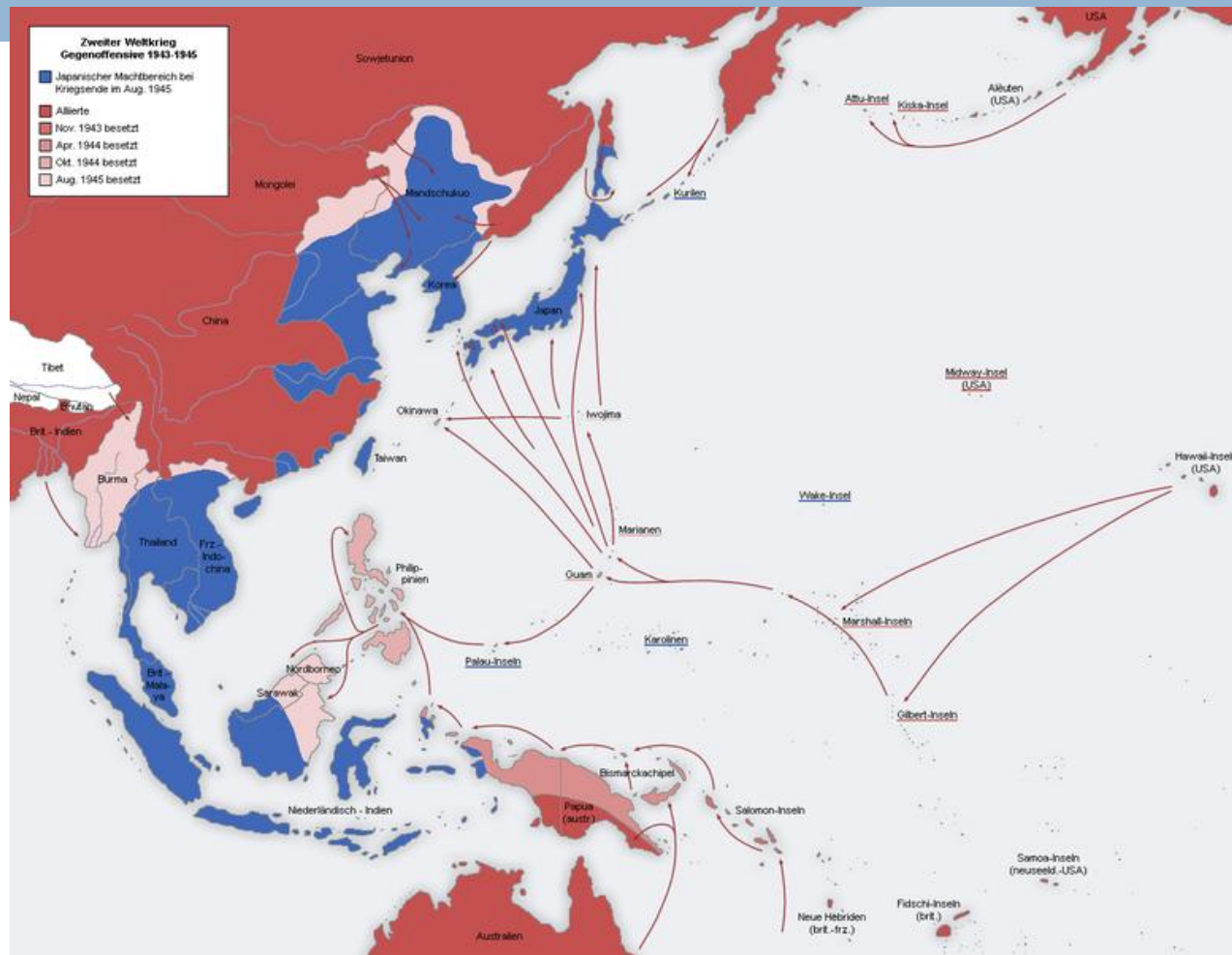


USS Washington střílí na japonskou bitevní loď Kirišima v noci ze 14. na 15. listopadu 1942

Japonský postup v jihozápadním Pacifiku, včetně obsazení Šalamounových ostrovů



Tichomoří (1943 – 1945)



<http://www.google.com/imgres?q=válka+v+tichomoří&hl=cs&biw=1366&bih=638&gbv=2&tbn=isch&tbnid=MQoNGavP2HROqM:&imgrefurl=http://modernidejiny.blog.cz>

r. 1944

- 23. února byly obsazeny Marshallovy ostrovy
- 12. srpna Mariany
- 15. září Palauské ostrovy
- 17. října se americká vojska vylodila u Leyte na Filipínách

Bitva o Iwodžimu (16. 2. – 26. 3. 1945)





Bitva o Okinawu (březen – červen 1945)

Američané zajali na Okinawě skoro 7000 zajatců



USS *Bunker Hill* po dvou zásazích kamikaze

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:A_group_of_japanese_prisoners.jpg

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:USS_Bunker_Hill_hit_by_two_Kamikazes.jpg

Vznik protifašistické koalice během 2. sv. války

□ Atlantická charta

- 14. 8. 1941
- W. Churchill (VB) + F. D. Roosevelt (USA)
- (křižník u Newfoundlandu)
- boj proti nacismu
- poválečné uspořádání světa
- soustava všeobecné bezpečnosti
- září 1941 – přistoupil ke koalici i SSSR
- 1. 1. 1942 – **Washingtonská deklarace** (26 států)
 - do konce války 50 států (i ČSR)

THE Atlantic Charter

THE PRESIDENT OF THE UNITED STATES OF AMERICA and the Prime Minister, Mr. Churchill, representing HIS MAJESTY'S GOVERNMENT IN THE UNITED KINGDOM, being met together, deem it right to make known certain common principles in the national policies of their respective countries on which they base their hopes for a better future for the world.

1. *Their countries seek no aggrandizement, territorial or other.*
2. *They desire to see no territorial changes that do not accord with the freely expressed wishes of the peoples concerned.*
3. *They respect the right of all peoples to choose the form of government under which they will live, and they wish to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them.*
4. *They will endeavor, with due respect for their existing obligations, to further the enjoyment by all States, great or small, victor or vanquished, of access, on equal terms, to the trade and to the raw materials of the world which are needed for their economic prosperity.*
5. *They desire to bring about the fullest collaboration between all nations in the economic field with the object of securing, for all, improved labor standards, economic advancement and social security.*
6. *After the final destruction of the Nazi tyranny, they hope to see established a peace which will afford to all nations the means of dwelling*

in safety within their own boundaries, and which will afford assurance that all the men in all the lands may live out their lives in freedom from fear and want.

7. *Such a peace should enable all men to traverse the high seas and oceans without hindrance.*

8. *They believe that all of the nations of the world, for realistic as well as spiritual reasons, must come to the abandonment of the use of force. Since no future peace can be maintained if land, sea or air armaments continue to be employed by nations which threaten, or may threaten, aggression outside of their frontiers, they believe, pending the establishment of a wider and permanent system of general security, that the disarmament of such nations is essential. They will liberate and encourage all other practicable measures which will lighten for peace-loving peoples the crushing burden of armaments.*

August 14, 1941

FRANKLIN D. ROOSEVELT

WINSTON S. CHURCHILL



F. D. Roosevelt, W. Churchill

- **Moskva**
- říjen 1943
- ministři zahraničních věcí SSSR, USA , VB
- **Teherán**
- 28.11. – 1.12.1943
- **Velká trojka (Stalin, Churchill, Roosevelt)**
- otevření 2. fronty ve Francii
- poválečné uspořádání světa (Polsko)
- vytvoření OSN
- do konce května 1944
- SSSR vstoupí do války proti Japonsku



J. V. Stalin, F. D. Roosevelt, W. Churchill v Teheránu

Vylodění v Normandii – operace Overlord

Den D – 6. 6. 1944

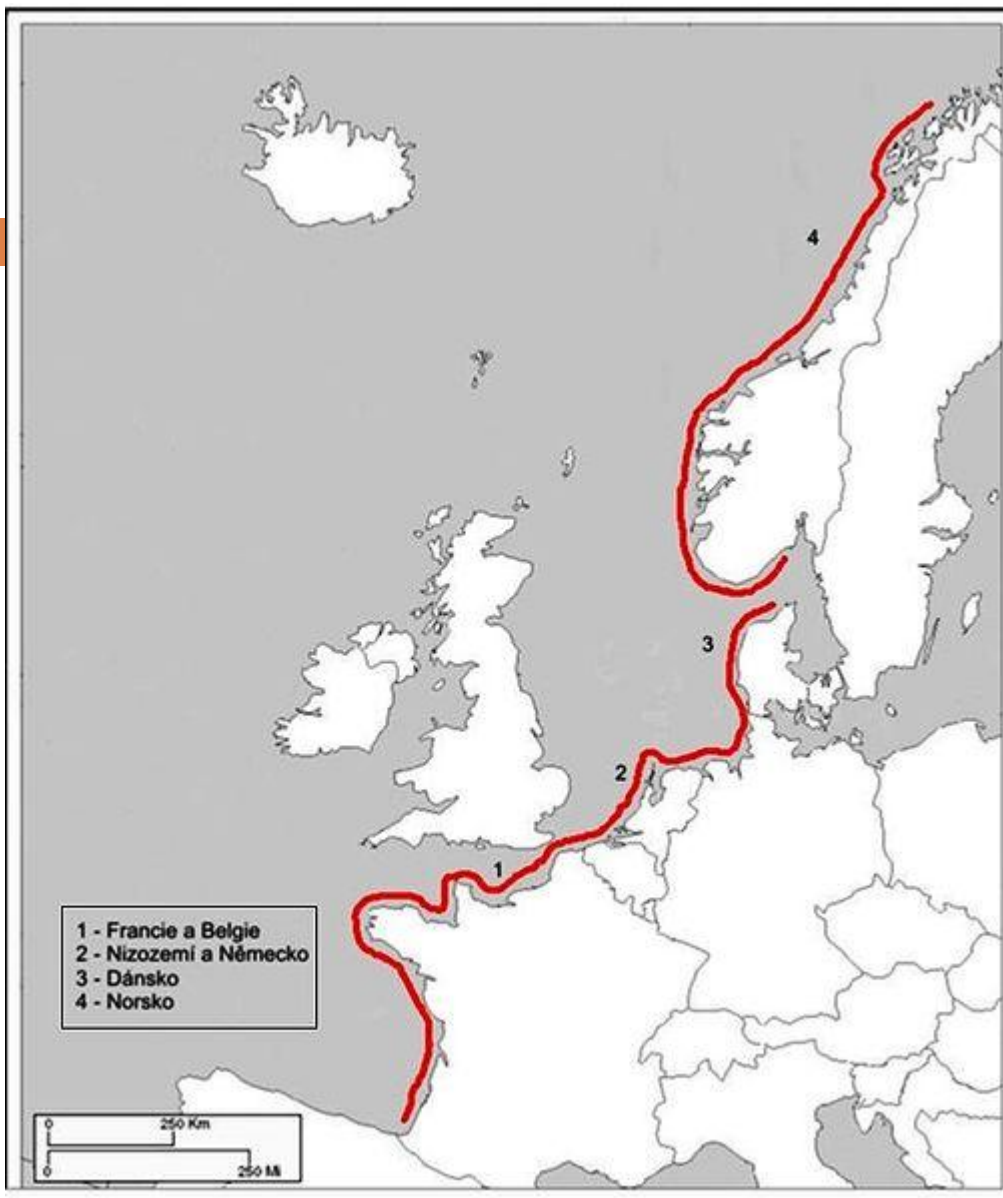


<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Normandy7.jpg>

<http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Normandyx.jpg>

Pláž Omaha po úspěšném obsazení

Atlantický val



Dnešní stav jednoho z bunkerů



Generál Dwight D. Eisenhower dodává mužům z americké 101. výsadkové divize před bitvou odvalu

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Eisenhower_d-day.jpg

http://www.google.cz/imgres?imgurl=http://www.vojsko.net/photo/konflikty/ww2/dday_01.jpg&imgrefurl=http://www.vojsko.net/index.php?clanek%3Dkonflikty/ww2/opera

Operace Overlord,

Utah, Omaha, Gold, Juno a Sword.

- První dvě pláže tvořily sektor americké 1. armády
- zbývající tři patřily do britského sektoru 2. armády (*Juno* byla kanadská).

25. 8. 1945 – osvobozena Paříž



20. 7. 1944 – atentát na Hitlera



Bitva v Ardenách (prosinec 1944 – leden 1945)





Bundesarchiv, Bild 183-J28589
Foto: Büschel | 1944/1945 Winter

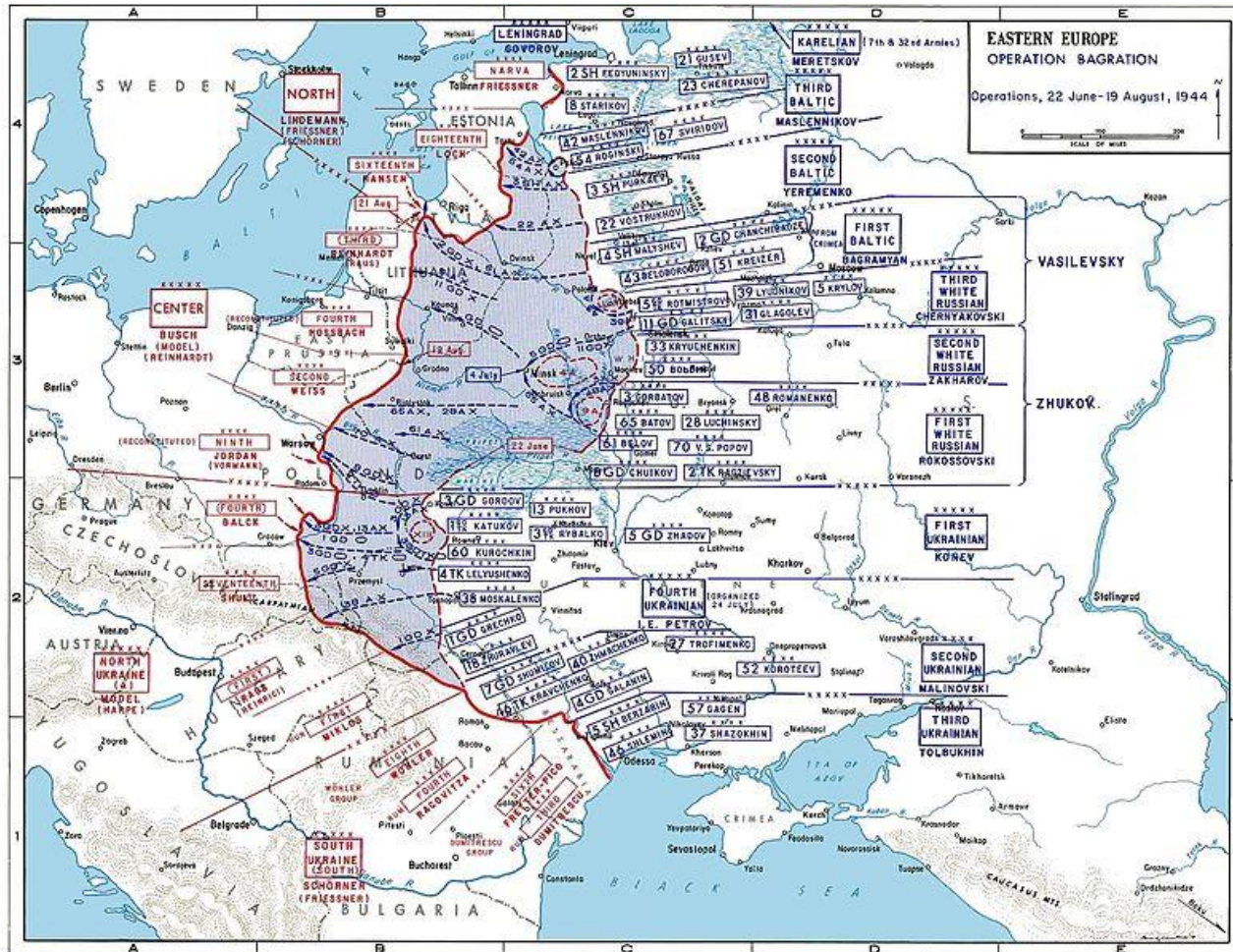
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bundesarchiv_Bild_183-J28589,_Kriegsgefangene_amerikanische_Soldaten.jpg

24. 3. 1945 – překročili spojenci Rýn



Sovětská letní ofenzíva 1944

Bělorusko, Pobaltí, Ukrajina, Polsko



1. 8. – 3. 10. 1944

Varšavské povstání

1. srpen 1944 - 17:00
povstání začíná
hlídka poručíka Jankowského vyráží
do akce





Boje v ulicích



Varšavští civilisté povraždění příslušníky SS z jednotky Oberführera Oscara Dirlewangera

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Polish_civilians_murdered_by_German-SS-troops_in_Warsaw_Uprising_Warsaw_August_1944.jpg

Zajatí povstalci budou popraveni bez ohledu na to, zda dodržují či nedodržují Ženevské konvence.

** Neválčící obyvatelé, včetně žen a dětí, budou též popraveni.*

** Celé město bude srovnané se zemí, to jest domy, ulice, veřejné stavby i vše, co se v něm najde.“*

Rozkaz Heinricha Himmlera



Zničená Varšava v lednu 1945

Východní Evropa a Balkán

- Ve druhé polovině srpna spustila Rudá armáda jasko-kišiněvskou operaci proti **Rumunsku**.
- V téže době se rozhořelo národní povstání na **Slovensku**, Sověti společně s československými jednotkami proto v září zahájili karpatsko-dukelskou operaci
- V září během baltické operace zlomili Sověti v Pobaltí odpor Němců a jejich místních spojenců.. V důsledku toho kapitulovalo 19. září **Finsko**.
- Již o několik dní dříve pronikla Rudá armáda do **Bulharska**, jež poté změnilo strany stejně jako dříve Rumunsko.
- 20. října osvobodili Sověti a jugoslávští partyzáni **Bělehrad**, což vedlo k německému vyklizení **Řecka**.
- do konce prosince 1944 dokončit obklíčení Budapešti (Maďarsko)

Jaltská konference

(4. – 11. 2. 1945)

- Velká trojka
- Dovést válku do vítězného konce
- SSSR do 3 měsíců po ukončení války
v Evropě napadne Japonsko
- Místa dotyku armád
- Rozdělení Německa a Rakouska do okupačních zón
- Polsko (územní požadavky SSSR)
- Potrestání válečných zločinců

Velká trojka

(W. Churchill + F. D. Roosevelt + J. V. Stalin)



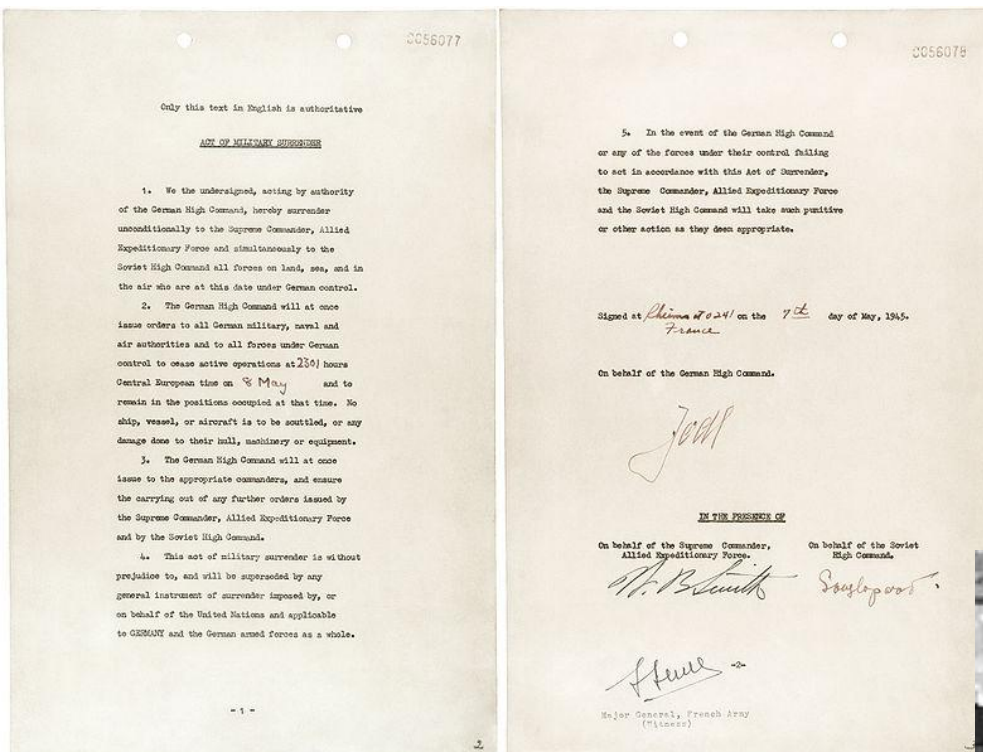
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Yalta_summit_1945_with_Churchill,_Roosevelt,_Stalin.jpg

16. 4. – 2. 5. 1945 — bitva o Berlín



Vlajka SSSR vlající před Braniborskou bránou

7. 5. 1945 - Remeš



Akt kapitulace podepsaný v Remeši 7. května 1945



8. 5. 1945 - Berlín



Wilhelm Keitel, německý polní maršál, podepisuje kapitulaci Německa 8. 5. 1945 v Berlíně

Postupim

(17. 7. – 2. 8. 1945)

- **J. V. Stalin + H. Truman + C. Attlee**
 - **Spojenecká politika proti Německu:**
 - Rozdělení do 4 okupačních zón (SSSR, USA, VB, Francie)
 - **program 4D:** demilitarizace, denacifikace, demokratizace, demonopolizace
 - válečné reparace Německa ve výrobcích a surovinách – každá zóna
 - odsun německého obyvatelstva z Polska, ČSR a Maďarska
 - potrestání válečných zločinců
 - **Polsko** – hranice na Odře – Nise
 - Kaliningrad + Východní Prusko k SSSR
 - **Rada ministrů zahraničních věcí SSSR, USA, VB, Francie a Číny:** kontrola plnění smlouvy
- příprava mírových smluv s Německem a poraženými státy

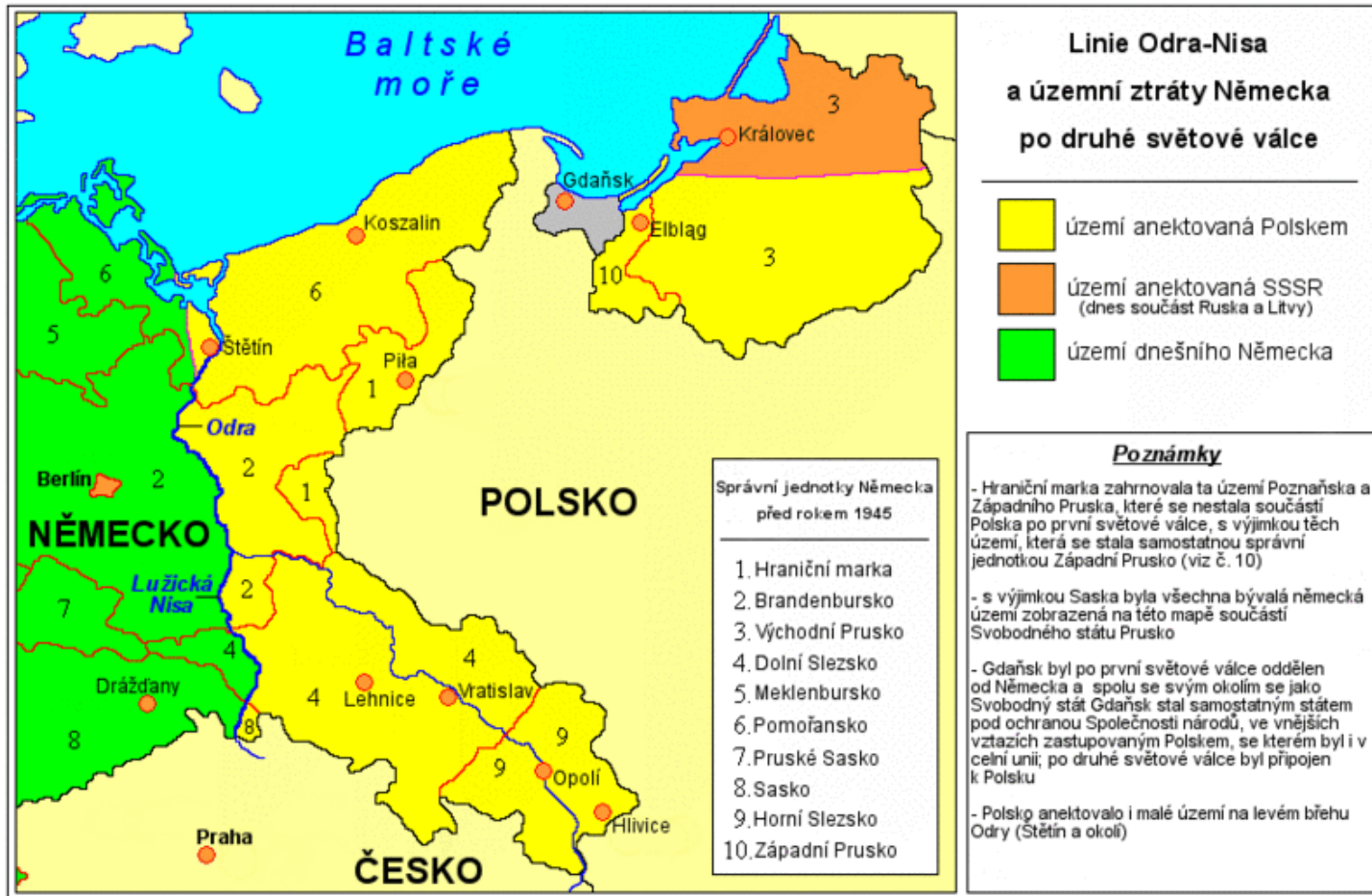
Velká trojka

(C. Atlee + H. Truman + J. V. Stalin)



Zástupci velmocí na Postupimské konferenci (sedící zleva: Clement Attlee, Harry Truman, Josef Stalin)

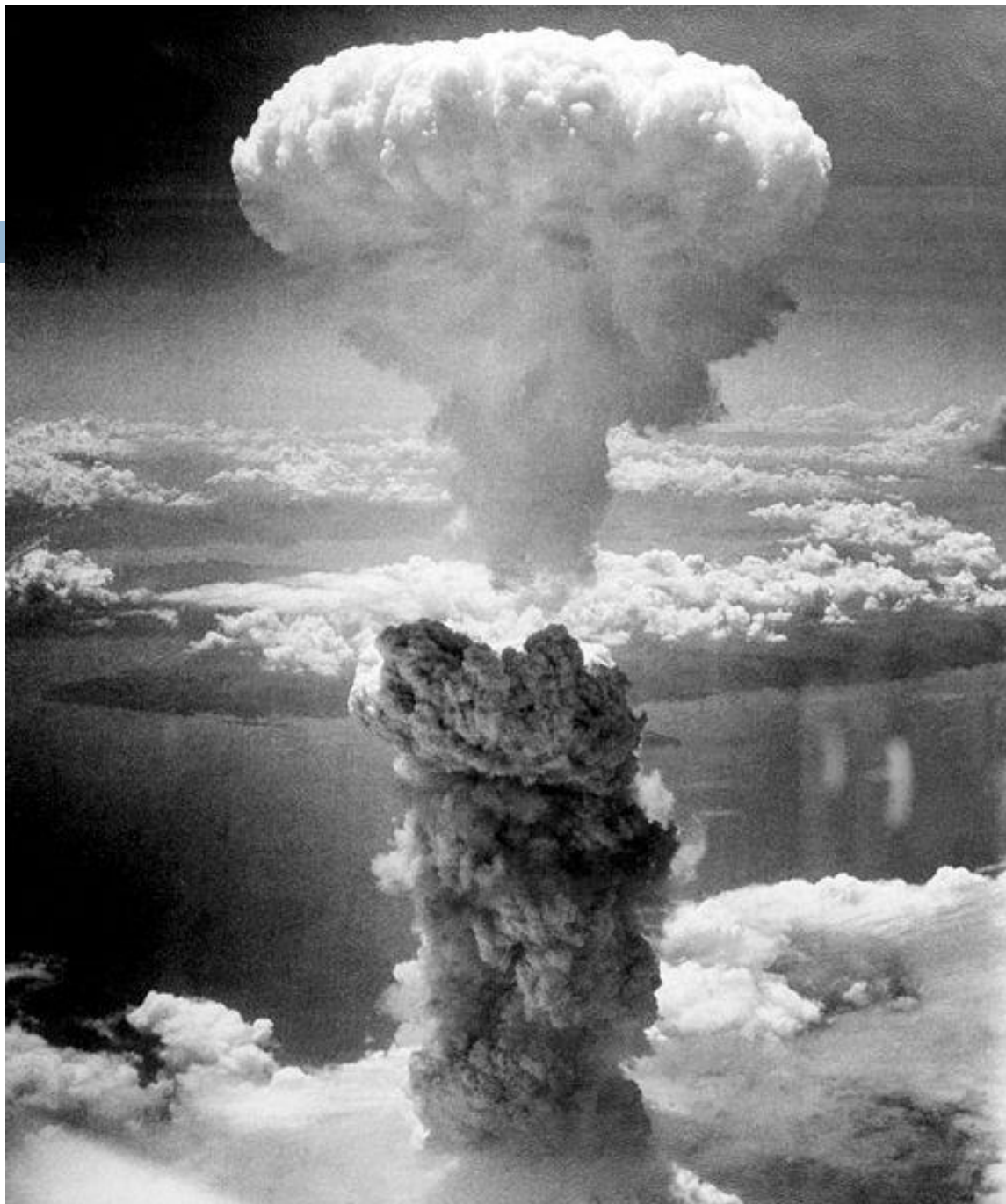
Nová německo-polská hranice na linii Odra-Nisa



6. 8. 1945 – **Hirošima**

9. 8. 1945 - **Nagasaki**

Atomový hřib bomby Fat Man z atomového výbuchu se vznášel nad městem Nagasaki v 18 kilometrové výšce nad hypocentrem





The *Enola Gay* je posádka, která shodila atomovou bombu *Little Boy* na Hirošimu.



Bockscar a jeho posádka, která shodila atomovou bombu "Fat Man" na Nagasaki



Oběti z Hirošimy a Nagasaki



2. 9. 1945 – Missouri – McArthur



San Francisco

25. 4. 1945

- Ustavující zasedání OSN – státy, které se zapojily do války do 1. 3. 1945
- 51 delegací
- 26. 6. 1945 – Charta OSN



Československý ministr Jan Masaryk podepisuje Chartu OSN

Organizace spojených národů



Vznik: 24. 10.1945

Počet členských států: 192

Organizace spojených národů (OSN), anglicky **United Nations Organization (UNO)**, též **United Nations (UN)**, je mezinárodní organizace, jejímiž členy jsou téměř všechny státy světa (v červnu 2006 měla 192 členských států).

Generální tajemník: Kofi Annan (do 31. prosince 2006) Pan Ki-mun (od roku 2007)

Sídlo: New York

Spojené národy: organizace: Návrh *Spojených národů* navrhli americký prezident Franklin D. Roosevelt a poprvé byl použit za druhé světové války v Deklaraci *Spojených národů* z 1.1.1942, v níž se zastupci 26 států justem svých vlád zavázali pokračovat ve společném boji proti mocnostem Osi. Sítě původně zakládaly mezinárodní organizace určené ke spolupráci v konkrétních oblastech. Mezinárodní telekomunikační unie byla založena v roce 1865 pod názvem Mezinárodní telegrafická unie, Všeobecná poštovní unie vznikla roku 1874. Obě unie jsou dnes specializovanými organizacemi OSN.

V roce 1899 se v Haagu konala první mezinárodní mírová konference, jejímž cílem bylo vypracovat nástroje k mírovému řešení krizí, k prevenci válek a kodifikaci pravidel boje. Konference sevalila Úmluvu o mírovém řešení mezinárodních konfliktů a ustavila Stálý arbitrážní soud, který zahájil činnost v roce 1902.

Předchůdce OSN byla Společnost národů - organizace koncipovaná v podobných podmínkách v průběhu první světové války a ustanovena v roce 1919 v rámci Versaillské smlouvy "na podporu mezinárodní spolupráce a dosažení míru a bezpečnosti".

V rámci Versaillské smlouvy vznikla i Mezinárodní organizace práce jako příbuzná organizace Společnosti národů. Společnost národů skončila činnost poté, co se jí nepodařilo zabránit vypuknutí druhé světové války.

V roce 1945 se v San Francisku se setli zastupci 50 zemí na Konferenci Spojených národů o mezinárodním uspořádání světa a vypracovali Chartu OSN. Delegáti tehdy rokovali o návrzích vypracovaných zástupci Číny, Sovětského svazu, Spojených států amerických a Velké Británie během srpna až září 1944 v americkém Dumbarton Oaks. Chartu podepsalo 26.6.1945 celkem 50 zemí, Polsko si ale nebylo konference zúčastněno a svůj podpis připojilo později, je ale považováno za jedno z 51 zakládajících členských zemí OSN.

Organizace spojených národů oficiálně vznikla 24. října 1945, kdy byla Charta ratifikována Čínou, Francií, Sovětským svazem, USA, Velkou Británií a většinou ostatních signatářských zemí OSN. Každoročně se proto 24. říjen slaví jako **Den Spojených národů**.

Charta OSN: Charta OSN je ústavní dokument vytvořené organizace, který stanovuje práva a povinnosti členských států a stanoví orgány a postupy fungování OSN. Jako mezinárodní smlouva kodifikuje Charta základní principy mezinárodních vztahů - od suverenity a rovnosti mezi státy až po zákaz užiti síly při řešení mezinárodních sporů.

Předlva Charty OSN: tzv. promělné, vsjednáje státy a společně s těmi státy, jež se spojily, aby vytvořily Organizaci spojených národů.

http://www.google.cz/imgres?q=charta+OSN&um=1&hl=cs&sa=N&biw=1366&bih=638&tbm=isch&tbnid=yeZflqxTBQA-IM:&imgrefurl=http://www.mzv.cz/mission.vienna/cz/organizace_v_pusobnosti_mise/osn/cr_v_osn/index.html&docid=2XJmcJ7nFao1TM&imgurl=http://www.mzv.cz/public/75/8a/f3/632265_542304_X_201105031119404371.jpg&w=405&h=324&ei=V7OqT_2rCo-Lswb-5vWNBq&zoom=1&iact=hc&vpx=119&vpy=33&dur=6502&hovh=201&howw=251&tx=119&ty=129&sig=109689573203086735430&page=1&tbnh=137&tbnw=168&start=0&ndsp=18&ved=1t:429,r:0,s:0,i:71

ODBORNÁ LITERATURA

-
- **Učebnice:**
- Čapek V., Pátek J., Zwettler O.: Světové dějiny II, Praha 1993.
- Kuklíkovi J. a J.: Dějiny 20. století, Praha 1998.
- Kohoutková H., Komsová M.: Dějepis na dlani, Olomouc 2007 (2. vyd.).
- Atlas: Dějiny 20. století, Praha 2004.
- Oxfordský atlas moderních světových dějin, Praha 1991.
- **Doporučená literatura:**
- Churchill W.: Druhá světová válka I. – VI. díl, Praha 1993 – 1996.
- Eisenhower D. D.: Invaze do Evropy (2. vyd.), Praha 1994.
- Filippi A. M.: Dějiny 20. století. Encyklopedie politického, ekonomického a kulturního dění, Praha 1994.
- Johnson P.: Dějiny 20. století, Praha 2008.
- Keegan J.: Druhá světová válka, Praha 1996.
- Kronika 20. století, Praha 1999.
- Kvaček R.: Diplomaté a ti druzí. K dějinám diplomacie za druhé světové války, Praha 1988.
- Moynahan B.: Rusko ve 20. století, Praha 1995.
- Pakty Stalina s Hitlerem, Praha 1990.
- Pečenka M., Luňák P. a kol.: Encyklopedie moderní historie, Praha 1998 (2. vyd.).
- Skřivan A.: Japonská válka 1931 – 1945, Praha 1997.

Odkazy

[Mandžusko](#)

[Mukdenský konflikt](#)

[Přepadení Polska](#)

[Druhá světová válka](#)

[Obležení Leningradu](#)

[Bitva před Moskvou](#)

[Válka v Tichomoří](#)

[Válka v Africe](#)